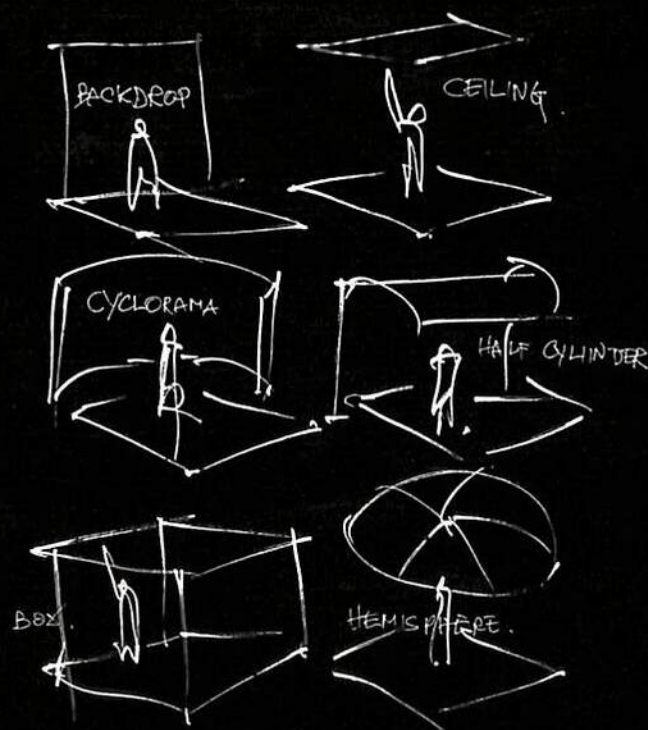

NEW IMAGES OF MAN

นิทรรศการทัศนศิลป์ "ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : New Images of Man"

มูลนิธิอริ สฤทธิพันธ์

ระหว่าง 11 - 23 ธันวาคม 2550

ณ หอศิลป์จามจุรี (ชั้น 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

นิทรรศการทัศนศิลป์

ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : NEW IMAGES OF MAN

ศิลปินภาพลักษณ์คนแนวใหม่ ในการสนับสนุนของมูลนิธิอาร์ สุกธิพันธุ์

Rama IX Art Museum Foundation

11 - 23 ธันวาคม 2550

ณ หอศิลป์อานสุริ (ชั้น 2) ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

นิทรรศการทัศนศิลป์

ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : NEW IMAGES OF MAN

11 - 23 ธันวาคม 2550

ปีที่พิมพ์ พุทธศักราช 2550

จำนวนพิมพ์ 2,000 ฉบับ

ศิลปินภาพลักษณ์คนแนวใหม่ ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิอารี สุทธิพันธุ์
คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการ นายทวีเกียรติ ไชยงยศ

บรรณาธิการผู้ช่วย นายไพศาล มีสุนทร

ศิลปกรรม นายสุขุม เกษรสิทธิ์

กองบรรณาธิการ นายวิเชียร วงศ์คุณลักษณ์

นายจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า

นายอดิสร พรศิริกาญจน์

นายวิทยา สุตประเสริฐ

นายตรีวิทย์ พิจิตรพลาภาค

นางสาวลัดดา ดีอินทร์

พิมพ์ที่

บริษัท ฟรินด์โพร จำกัด

878 - 880 ซอยอ่อนนุช 17 ถนนพัฒนาการ

แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

โทร 0-2318-4973-4, โทรสาร 0-2318-5036

มูลนิธิอารี สุทธิพันธุ์

114 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2260-1612

สารบัญ

คำนำ

4

ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : ศิลปะทางเลือก

ถ้อยแถลง

6

ศิลปินและผลงาน

7

บทความ“ภาพลักษณ์คนแนวใหม่” : New Images of Man อารี สุทธิพันธุ์

34

บทความ“ภาพคนรูปลักษณ์ใหม่” : New Images of Man วิรุณ ตั้งเจริญ

45

บทความ“ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ ทำไม” ทวีเกียรติ ไชยงยศ

48

โครงการนิทรรศการทัศนศิลป์ “ภาพลักษณ์คนแนวใหม่”

54

คณะกรรมการนิทรรศการทัศนศิลป์ “ภาพลักษณ์คนแนวใหม่”

58

Rama IX Art Museum Foundation

คำนำ

ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : ศิลปะทางเลือก

เป็นที่ทราบกันดีว่าการศึกษาศิลปะและความนิยมชมชอบในศิลปะของสังคมไทย ถูกจำกัดอยู่ในศิลปะประเภทลอกเลียนแบบ (Mimesis) หรือ ศิลปะรูปแบบเหมือนจริง (Realistic) เพราะเป็นศิลปะที่ดูง่าย เข้าใจง่าย ไม่ต้องมีการศึกษาและภูมิปัญญาอันลึกซึ้งมากนักก็เข้าใจได้

ซึ่งเราต้องยอมรับเช่นกันว่า ข้อความข้างต้นไม่สอดคล้องกับระบบการศึกษา และระบอบการปกครองของไทยที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นการศึกษาสมัยใหม่ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

แต่เดิมการศึกษาไทย เป็นแบบยึดครูเป็นศูนย์กลาง จึงเน้นการเลียนแบบ นิยมสอนท่องจำเกินความจำเป็น ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การศึกษาสมัยใหม่ เป็นแบบยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จึงเน้นให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ท่องจำแต่ที่จำเป็น ไม่ส่งเสริมการลอกเลียนแบบ

แต่การศึกษาปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาสมัยใหม่ดังกล่าว คือยังยึดครูเป็นศูนย์กลาง ยังส่งเสริมการลอกเลียนแบบ คิดเอง ทำเองไม่เป็น ขาดสติยังคิด ทำให้อ่อนทั้งความรู้ที่ควรรู้ และอ่อนทั้งจริยธรรม ที่กล่าวนี้เป็นส่วนใหญ่ ตัวชี้วัดคือผู้ใหญ่ไทยและคุณภาพของเด็กไทยในปัจจุบัน จึงน่าเป็นห่วงความเป็นประเทศไทยของเราในปัจจุบันมาก

กล่าวเฉพาะศิลปะ เมื่อ พ.ศ. 2511 การปฏิรูปการเรียนการสอนศิลปศึกษา (วิธีสอนศิลปะระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา) ได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) โดยศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์ ได้เปิดหลักสูตรการสอนศิลปศึกษาแบบใหม่ ตามปรัชญาการศึกษาแบบพิพัฒนาการ ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเรียนด้วยกระบวนการกระทำ (Learning by Doing) ซึ่งก่อนหน้านี้ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้วางรากฐานไว้แล้วอย่างมั่นคง ทั้งวิชาการและครูอาจารย์

ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์ ได้นำวิธีสอนศิลปะตามวิธีการธรรมชาติ เช่น การวาดเขียนตามธรรมชาติ (The Natural Way to Draw ของ Kimon Nicolaides) ซึ่งวิธีการวาดเขียนแบบนี้ไม่เน้นการลอกเลียนแบบ แม้จะมีหุ่นอยู่ตรงหน้า เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา นำไปสู่การระบายสี (Painting) ไม่ใช่วิธีการลงสี (Coloring) ทำให้นิสิตนักศึกษาสามารถสร้างสรรค์ภาพคนในแนวใหม่ได้ (New Images of Man) จากปี 2511 ถึงปัจจุบัน (2550) เป็นเวลา 39 ปี นับว่านานพอสมควร แต่อิทธิพลของการศึกษาศิลปะแบบเก่ายังเหนียวแน่นในสังคมไทย วิทยาการวาดเขียนและระบายสีแบบใหม่ จึงยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร แต่นับว่าดีกว่าเดิมเป็นอันมาก (มีผู้รู้หลายท่านพูดกับผู้เขียนว่า วิธีการใหม่ที่อาจารย์อารีสอน ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพราะผู้มีอำนาจ (เอกชนและรัฐบาล) ผู้ว่าจ้าง คิดว่าการลอก

เลียนแบบยังจำเป็น สอนแบบอาจารย์อารี จะรับใช้ผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานได้อย่างไร)

ดังนั้น การเรียนการสอนศิลปะที่เป็นอยู่ของศิษย์เก่าในปัจจุบัน จึงเป็นแบบเก่าๆ กลัวๆ ด้วยความไม่แน่ใจ (มีโยที่ได้มีการวิจัยออกมาแล้วว่าวิธีการสอน 2 แบบนี้ได้ผลสัมฤทธิ์พอๆ กัน) การสอนจึงเป็นแบบเดิมๆ วิธีการของอาจารย์อารีจึงเป็นเพียงกิจกรรมเสริมกิจกรรมหนึ่งเท่านั้น เป็นเรื่องน่าเสียดาย

การจัดนิทรรศการทัศนศิลป์ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ (New Images of Man) ในครั้งนี้จะเป็นเครื่องยืนยันและเป็นทางเลือกใหม่ในการสอนและการสร้างสรรค์ศิลปะ ที่สังคมไทยสามารถทำได้ การสร้างสรรค์ภาพคนแนวใหม่ก็ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับระบบการปกครองในปัจจุบัน ที่เน้นเสรีภาพและประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้สังคมไทยได้เรียนรู้สุนทรียภาพแนวใหม่ ทำให้สามารถชื่นชมงานศิลปะได้มากกว่า 1 รูปแบบ ตามระบบสากลนิยมในปัจจุบัน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีเกียรติ ไชยงยศ)

ประธานกรรมการนิทรรศการทัศนศิลป์

ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : New Images of Man

Rama IX Art Museum Foundation

ก้อยแกลง

1. การจัดนิทรรศการทัศนศิลป์ “ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ : New Images of Man” ในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาพคนหรือภาพลักษณ์คนแนวใหม่ และเพื่อเสนอทางเลือกในการสร้างสรรค์ภาพคนแก่สังคมไทยให้หลากหลายขึ้น เพราะวิธีการถ่ายทอดภาพคน มีวิธีการหลายวิธี เช่น วิธีเลียนแบบ (ดังที่เคยทำกันตลอดมา) วิธีธรรมชาติ หรือวิธีประสมประสานเชิงสร้างสรรค์ แล้วแต่ความเหมาะสมและเป้าหมายของผู้สร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับความเชื่อที่มีมาช้านานว่า การสร้างสรรค์ศิลปะที่เกี่ยวกับภาพคนเป็นศิลปะชั้นสูง (High Art)

2. จากการศึกษาการสร้างสรรคงานศิลปะตามแนวทางของครูศิลปะ (Art Teacher) พวกเราจึงมีความเชื่อว่า ศิลปะคือคุณภาพอย่างหนึ่งของการกระทำและสิ่งที่ทำเสร็จแล้ว (Art as a quality of doing and what is done; John Dewey, Art as Experience) กล่าวคือ เชื่อว่ากระบวนการกระทำ (Process : doing) สำคัญกว่าผลิตผล (Product : done) นั่นเอง

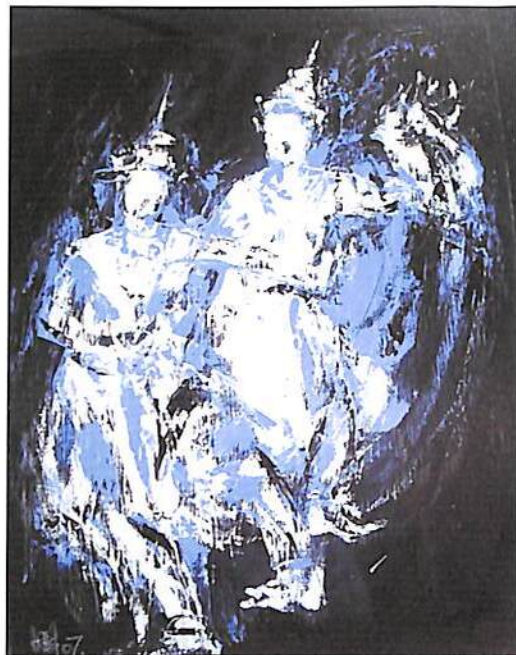
3. ภาพลักษณ์หรือมโนภาพ (Image) หมายถึงภาพที่ปรากฏขึ้นในใจของแต่ละคน ไม่ใช่ภาพที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ภาพลักษณ์คนแนวใหม่ (New Images of man) จึงหมายถึง ภาพคนที่ปรากฏขึ้นในการรับรู้ของเรา ภาพคนในที่นี้จึงไม่ใช่ภาพคนเหมือนอย่างแน่นอน แม้เราจะกำลังเขียนหุ่นคนจริงอยู่ตรงหน้าก็ตาม เพราะเรากำลังเขียนความเคลื่อนไหวของคน หรือเขียนสิ่งที่เห็นภาพจากการรับรู้ในสมองของเราเอง เช่น ความเป็นอนิจจังของคน เป็นต้น

ศิลปินและผลงาน

Rama IX Art Museum Foundation

TT DANCING No.1, 2007, oil on canvas, 80 X 60 cm.

TT DANCING No.2, 2007, oil on canvas, 80 X 60 cm.

TT DANCING No.3, 2007, oil on canvas, 50 X 60 cm.

TT DANCING No.4, 2007, oil on canvas, 50 X 60 cm.

Vietnam No.1, 2007, oil on canvas, 80 X 60 cm.

Vietnam No.2, 2007, oil on canvas, 80 X 60 cm.

Ramkhamni Art Museum Foundation

Woman 002, 2007, oil on canvas, 80 X 60 cm.

Woman 001, 2007, oil on canvas, 80 X 60 cm.

ศาสตราจารย์พิเศษ อารี สุทธิพันธุ์ AREE SOOTHIPUNT

เกิด : 26 ธันวาคม 2473 จังหวัดราชบุรี
 ที่อยู่ปัจจุบัน : 35 ซอยอุดมยศ 1 ถนนพระรามเก้า ซอย 39 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
 โทรศัพท์ : 0-2314-6621 มือถือ 081-987 4320

Politics 2007/1, oil on canvas, 100 X 80 cm.

แนวความคิด : การระบายสับสนความเคลื่อนไหว ระบายสีหลายเทคนิค การผสมกันระหว่างรูปกับพื้น สะท้อนคอนเทนต์การเคลื่อนไหวทางการเมืองผู้คน และการกล่าวอ้างความรักชาติ ภาพฝูงชน ธงชาติ และสีสรรพ์

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ : WIROON TUNGCHAROEN
เกิด : จังหวัดอ่างทอง
ที่อยู่ปัจจุบัน : 170 ถนนวงศ์สว่าง ซอย 7 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

เงา สีอะครีลิค 80 x 60 ซม.

โกศล พิณกุล : KOSOL PINGUL

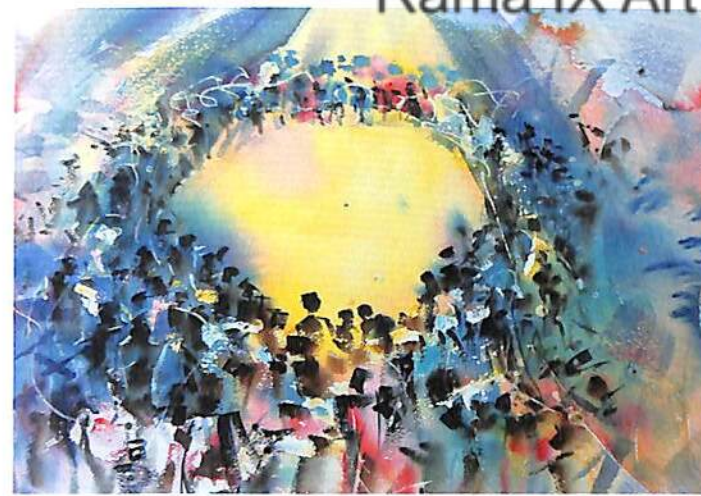
ที่อยู่ปัจจุบัน : 168 ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ชุมนุม 1 : 2550 สีน้ำ 60 x 50 ซม.

ชุมนุม 2 : 2550 สีน้ำ 60 x 50 ซม.

ชุมนุม 3 : 2550 สีน้ำ 60 x 50 ซม.

Rama IX Art Museum Foundation

แนวความคิด : แนวความคิดการประสานกันของ เส้น สี รูปทรง พื้นผิว ก่อให้เกิดความงาม
ที่เป็นภาพลักษณ์ใหม่ (New Images) เป็นภาพลักษณ์ของมนุษย์กับชุมชน

จักรพงษ์ แพทยกุลพิลา : CHAKAPONG PHAETLAKFA

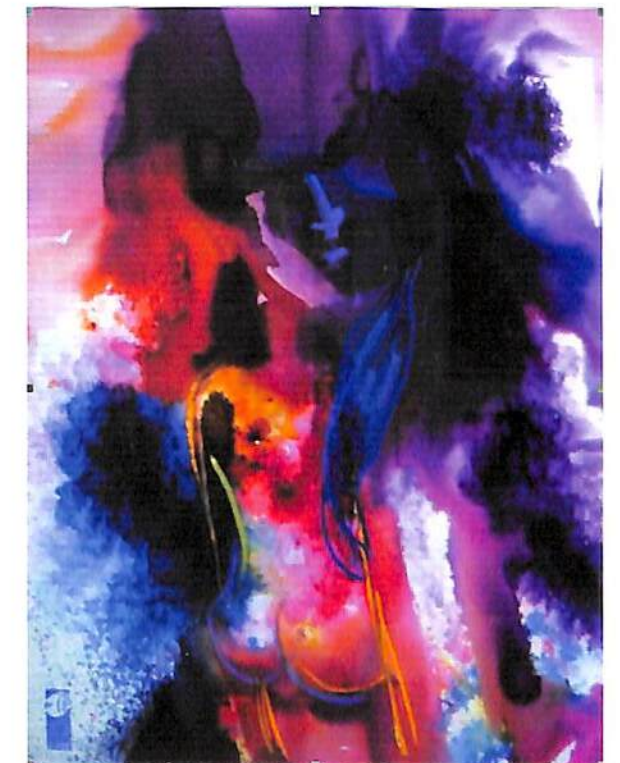
ที่อยู่ปัจจุบัน : 37/254 ซอย 5 ถนนลาดพร้าว แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ : 02-9329658

Line Color Space 1 สีน้ำมันกระดาษ ลากเส้นระบายสี 48 x 68 ซม.

Line Color Space 2 สีน้ำมันกระดาษ ลากเส้นระบายสี 48 x 68 ซม.

Line Color Space 3 สีน้ำมันกระดาษ ลากเส้นระบายสี 48 x 68 ซม.

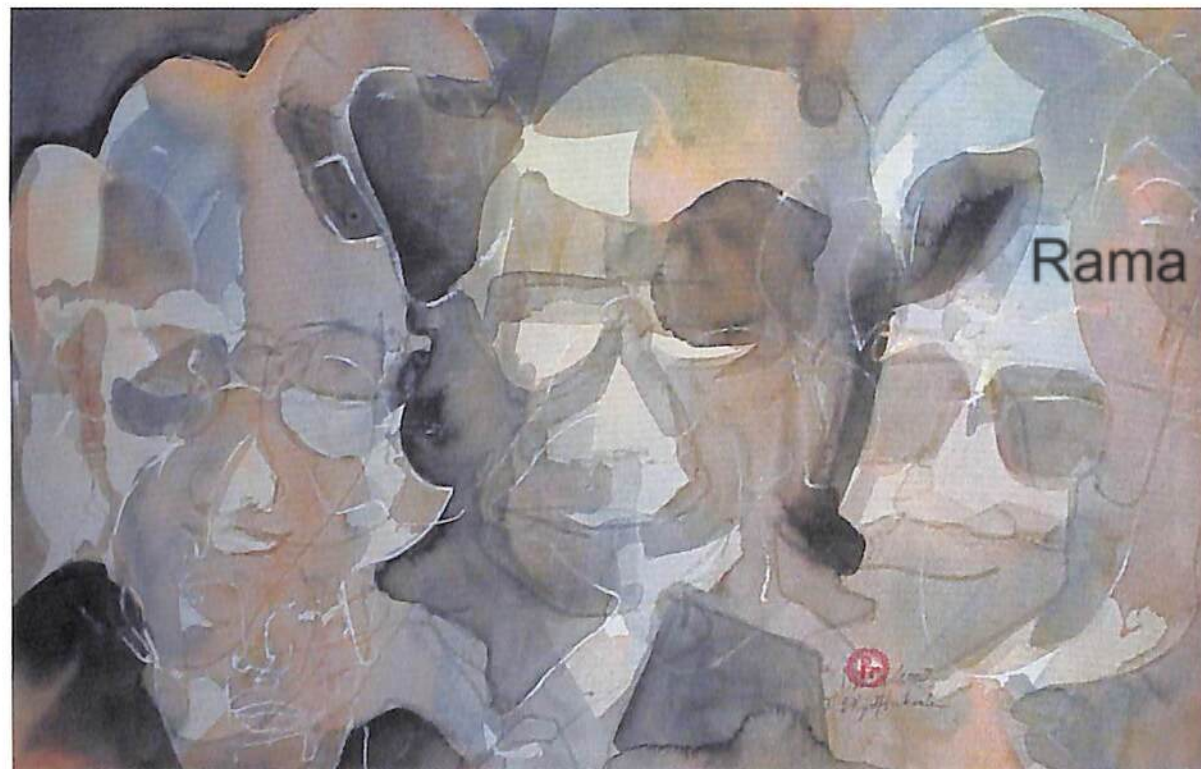

ชาติชาย อนุกุล : CHARTCHAI ANUKOOL

เกิด : 22 มิถุนายน 2512 กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน : 88 หมู่ 10 ตำบลหนองโดน อำเภอนองโดน จังหวัดสระบุรี
โทรศัพท์ : 089-8215 782

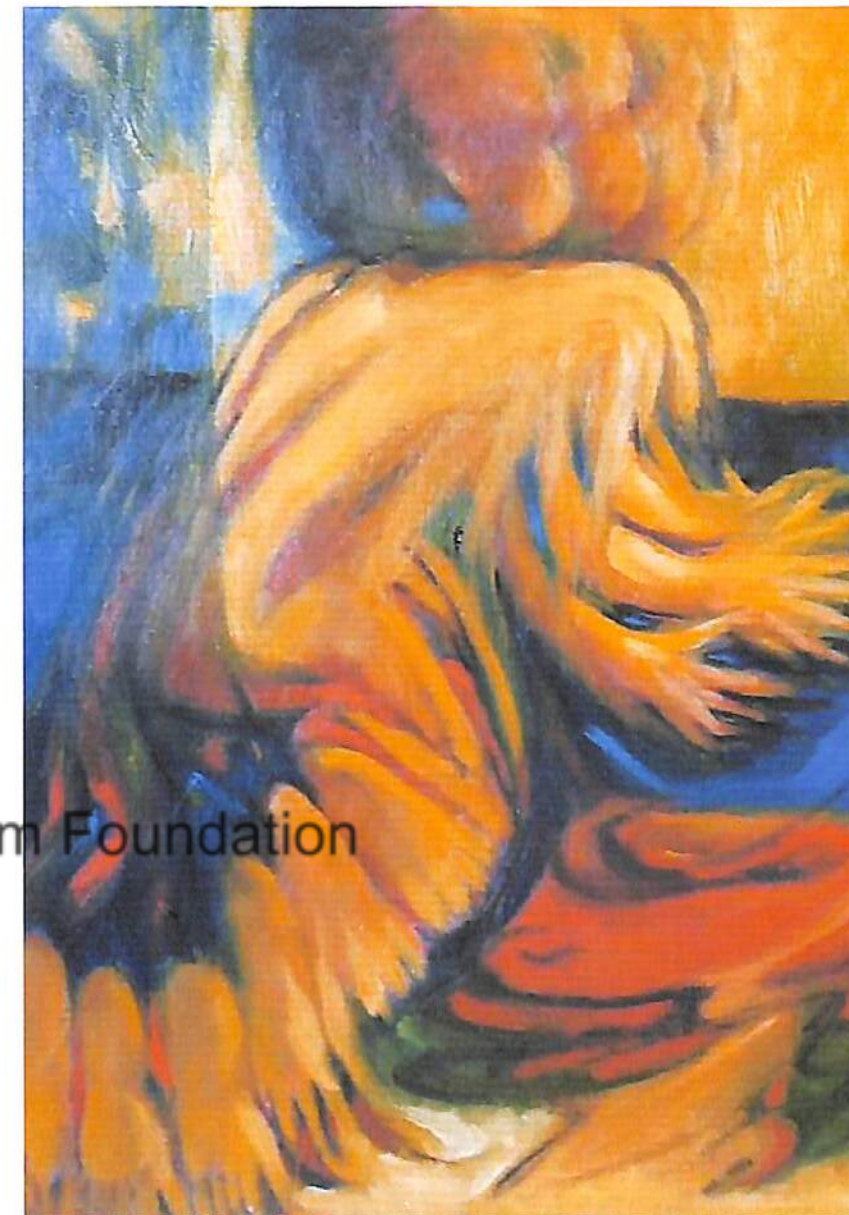

Teacher I : 2550 สีน้ำ 30 x 48 ซม.

Teacher II : 2550 สีน้ำ 83 x 113 ซม.

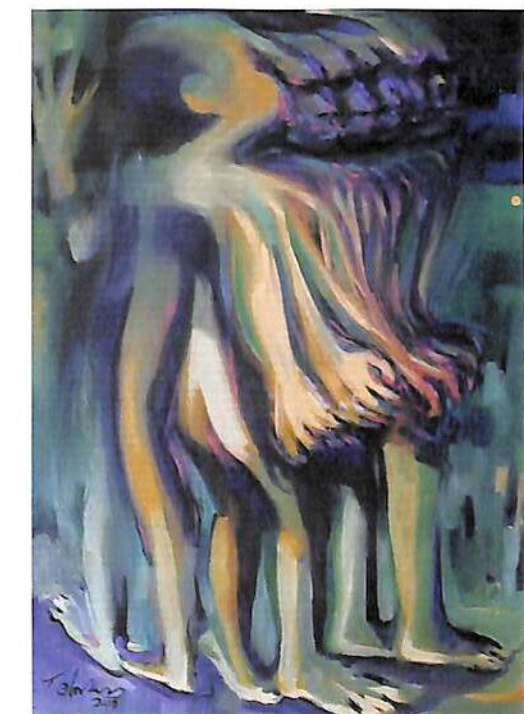
Rama IX Art Museum Foundation

ความเคลื่อนไหว 1 : 2546 สีน้ำมัน 50 x 70 ซม.

ความเคลื่อนไหว 2 : 2546 สีน้ำมัน 50 x 70 ซม.

ความเคลื่อนไหว 3 : 2546 สีน้ำมัน 50 x 70 ซม.

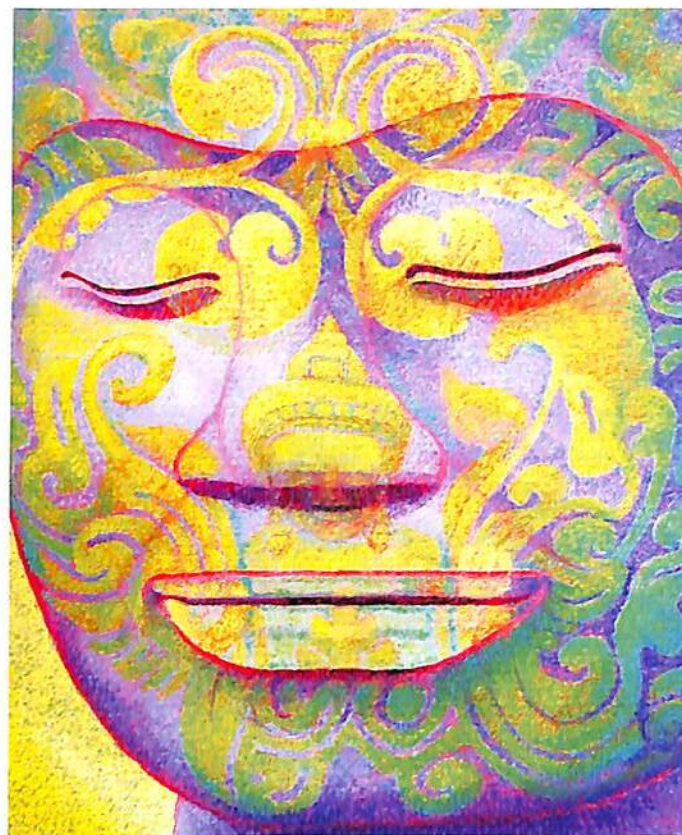
ตรีวิทย์ พิธิสพลากา : TRIWIT PHIJITPLAKARD

ที่อยู่ปัจจุบัน : 12/27 ถนนตัดใหม่หน้าสี่สาร แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ : 0-2668-4717, 083-782 2287, 083-818 3445

ทวีเกียรติ ไชยงยศ : TAWEEKIAT CHAIYONGYOS

เกิด : 2 พฤศจิกายน 2488 จังหวัดศรีสะเกษ
ที่อยู่ปัจจุบัน : 30/89 หมู่ 1 ถนนเรวดี ซอย 31 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ : 0-2951-6430 มือถือ 086-902 3788

Homage to King Chaivoraman VII : 2007,
oil on canvas, 60 X 80 cm.

concept :

ขอน้อมคารวะแด่พระเจ้าชัยวรมันที่ 7
กษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งอาณาจักรกัมพูชา
ผู้สร้างตำนานปราสาทขอมอันยิ่งใหญ่

The Relation of Human : 2006,
ceramic (knife painting), 1200 C. 25x50x68 / 14x28x63 / 20x34x75 cm.

แนวความคิด : มนุษย์ที่เกิดมาทุกชนชาติ ย่อมมีความผูกพันตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และระดับโลก
ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งในแง่ดีและแง่ร้าย แต่นั่นคือธรรมชาติของมนุษยชาติ

Rama IX Art Museum Foundation

NUDE, oil on canvas, 100 x 170 cm.

ธวัชชานนท์ ลิปปภากุล : THAWATCHANON SIPPAPHAKUL
เกิด : 5 ตุลาคม 2507 จังหวัดนครราชสีมา
การศึกษา : กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มศว
ที่อยู่ปัจจุบัน : คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จ.นครราชสีมา 30000
โทรศัพท์ : 085-7678 008

บุกุล ปัญญาดี : NUKOON PANYADEE
เกิด : 3 กุมภาพันธ์ 2503 จังหวัดพังงา
ที่อยู่ปัจจุบัน : 2/263 หมู่ 8 ซอย 15 โครงการอิมเมจเพลส ถนนพุทธมณฑลสาย 4
ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง นครปฐม 73220
โทรศัพท์ : 081-811 1613